

LENA S. FALCK
ANDREAS KLEMSDAL

FOR MANGE ER det den ultimate drømmen: Å eie sin egen vingård.

Veien dit er lang. Først må du tjene en formue, i en annen bransje. Så må du kaste alle hemninger og følge drømmen. Deretter må du ta med deg litt livsvisdom fra Camilla Collett, som skrev: Krev ikke for høye renter av lykken.

For de fleste våkner opp til en tøff hverdag. Vinproduksjon byr på en myriade av variabler. Sykdom, haglebygger eller tørke er bare noen av dem.

DET SISTE ÅRET HAR Finansavisens vinanmeldere besøkt og omtalt flere norske vinbønder. For sommeren skrev vi om Alexander Viks chilenske eventyr. 20 mil sør for Santiago de Chile, i området Millahue, fant Vik i 2006 en bortgjemt dal og omformet den til en perle. En oase av vin- og naturplanter rundt en kunstig innsjø skal ha kostet Vik anslagsvis en halv milliard kroner. Og nylig besøkte vi Odfjell i Chile, som har investert rundt 100 millioner kroner i sin vingård.

Erling Astrup og hans kone Kathrine fikk med de norske medinvestorene Bjørn Wicklund, Karl Skjelbred og Christopher Moestue for å kjøpe den Nervi. Her er det investert tittalls millioner i det som er blitt en av de mest lovende vinprosjekt noen nordmann har satt i gang i Italia.

Christopher Moestue er også blitt en betydelig vinbonde og eier vinmarker flere steder i Frankrike og Italia. Han har investert rundt 60 millioner kroner.

En mer ukjent aktør er ekteparet Eli Anne Langen og Frode V. Refstad, som har etablert seg i det idylliske landskapet rundt landsbyen San Marzano Oliveto i Asti-Provinsen i Piemonte.

Et grovt anslag tilsier at de norske vinbondene har investert rundt 800 millioner kroner i kjøp og utvikling av sine eiendommer.

AVKASTNINGEN AV ALLE MILLIONENE som er sprøytet inn er beskjeden. De fleste oppdager raskt at det er nær umulig å gå i null ved vinproduksjon. Den største kommersielle suksessen er Odfjell. Selv denne vinprodusenten driver i dag med underskudd. Felles for alle som har realisert drømmen om en egen vingård er et brennende ønske om å lage en god vin. Men de aller fleste oppdager fort hvor

krevende dette er, sier Svein Lindin. Finansavisens to vinanmeldere er samlet rundt et bord ved Festningen Restaurant, med utsikt til cruiseskipet «Legend of the Seas».

Svein Lindin og Stig A. Rognstad er begge utdannet vinkelnerne. Lindin er foredragsholder og vinskribent på heltid, mens Rognstad i tillegg til å dyrke sin vinerinteresse, også driver

mejerhuset Norge.

På bordet foran dem står 11 flasker. Nå finnes det så mange norske vinbønder at tiden er inne for den ultimate duellen. Hvem er Norges beste vinbonde?

LINDIN DELER NORSKE vinprodusenter inn i tre kategorier.

I den første finner vi de ekte vinbondene, de som eier vinmarkene selv og lever på gården. Den neste kategorien er investorene. De kjøper eiendom og engasjerer kjennere til å lage vin for seg. Til slutt har vi de nordmennene som kaller seg vinprodusenter, men som i realiteten bare kjøper inn vin, blander og klistrer på sin egen etikett.

Den sistnevnte kategorien er utelukket fra vår test. Et eksempel er Sigurd Wongraven, vokalist i black metal-bandet Satyricon. Han er god til å blande vin, men en vinbonde er han ikke.

– Det er to ekte produsenter her: Jan Petersen, som lager en av verdens beste sherryer, og Eli Anne Langen og Frode V. Refstad, som står bak Tenuta il Sogno. Sistnevnte står det mest respekt av. De sa opp jobbene i Norge, investerte 4 millioner kroner i en vingård i Piemonte (Italia) og jobber nå beinhardt på gården. Nå leverer de vin i klasse 88 poeng. Det er fantastisk, mener Lindin.

Det sentrale kriteriet for å komme med i testen er at man eier sin egen jord. Lindin og Rognstad skriver ikke mye om vin som får under 85 poeng (ingen kjøper dårlig

«Nervi er det beste kjøpet og Moestue Volnay kan bli et samlingsobjekt»

STIG A. ROGNSTAD

Moestue er vin-faglig suveren

SVEIN LINDIN

Norske vinprodusenter – de fire beste

Nervi
Erling Astrup fikk med de norske medinvestorer Bjørn Wicklund, Karl Skjelbred og Christopher Moestue for å kjøpe Nervi. Vingården ble grunnlagt av Luigi Nervi i 1906 og senere drevet videre av hans familie til 1991. Familien Boccicollone overtok, og med penger fra stålbransjen startet de et omfattende investeringsprogram som satte Nervi på kartet når det gjaldt kvalitet. Finanskrisen satte en brutalt stopper for deres eierskap i 2009. I 2011 tok Astrup over og sparket i gang en av de mest lovende vinprosjekt noen nordmann har satt i gang i Italia.

Tenuta il Sogno
Ekteparet Eli Anne Langen og Frode V. Refstad møttes på Storfjell Høyfjellshotel og gjorde en felles drøm til virkelighet da de overtok en liten vingård, med anner fra 1700-tallet, i det idylliske landskapet rundt landsbyen San Marzano Oliveto i Asti-Provinsen i Piemonte. En av deres bestemødre sa: «Det er bedre å angre på noe du har gjort, enn å angre på noe du ikke gjorde!» Etter disse kloke ordene ble A4-livet deres i Norge forlatt i 2002. De fokuserer på druen Barbera. Målrettet innsats gjør at ekteparet nå kan regnes som en habil vinprodusent.

Vik
Alexander Viks prosjekt i Chile vil gå inn i vinstoriet. 200 km sør for Santiago de Chile, i området Millahue, fant Vik i 2006 en bortgjemt dal og omformet den til en perle, en oase av vin- og naturplanter rundt en kunstig innsjø. Urfolkningen fant en gang i fortiden gull her, og i ettertid har dalen blitt benevnt som «gullstedet». Det hersker ingen tvil om at Vik har baller av titanium. Men det kan godt hende han vil lykkes. I stedet for å bygge sten på sten, som de fleste andre i vinbransjen ville gjort, smeller han til med en utbygging som ligger helt fremme blant de beste i Chile.

Vignobles Moestue
Christopher Moestue etablerte importøren Moestue Grape Selections i 1996. På midten av 2000-tallet tok han steget videre og ble vinbonde. Moestue eier vinmarker i Rhône-dalen (i appellasjonen Cornas) og i Burgund (i appellasjonen Volnay). Vinmarkene i Cornas omfatter 0,36 hektar i vinmarken Reynards, og de mindre eierandeler i form av aksjer i vinmarkene Tézard og Gonalé. Robert Michel var selger av vinmarkene, og de vil inngå i Vincent Paris vinmarkspartefølge. Første årgang for Cornas Reynards fra Moestue Estate var 2007. Vinmarken i Volnay er en kommunevin fordelt på tre såkalte lieux dicit. Den er på i underkant av et hektar, og vil produseres av Jean-Yves Devevey. Første årgang var 2007. Christopher Moestue har også eierandeler i Nervi i Gattinara.

vin). De har plukket ut 11 flasker fra norske produsenter som selger en del vin i Norge, og har droppet drømmene, de som nesten ikke selger.

Blant investorene finnes det de som investerer med hjertet (Moestue) og de som investerer for å tjene penger (Odfjell). Odfjell er den eneste norske vinbonden som kan vise til noe tilsvarende et internasjonalt gjennombrudd. Vingården i Chile eksporterer vin til 24 land. Likevel går driften med minus, omtrent 6 millioner kroner i året. – Og Moestue er vinfaglig suveren, kommenterer Lindin.

HAN OG ROGNSTAD SMAKER Moestue Volnay 2010, en vin til 330 kroner.

– Den er litt lukket i første drag. .. Her er det litt jord og sopp. Og den har bra med tanniner, sier Rognstad og ser bort på sin makk.

– Den var litt lukket da den kom. Nå har den kommet seg kraftig. Volnay er for øvrig den mest kvinnevennlige burgunder du kan smake, sier Lindin og kikker bort på Finansavisens kvinnelige journalist. – Dette er 91-92 poeng for meg, konkluderer Lindin.

– 90 for meg, sier Rognstad. – Det er ikke alltid vi er helt enige, forklarer Lindin og ler.

For det litt komiske gravølvet som preger mange vinkelnerne når de smaker på vin er ikke til stede når herrene Rognstad og Lindin skal sette sine karakterer.

Det er en ting som skiller Rognstad fra andre vinkel-

Liter solgt i Norge

Vin	2013	2014 (Jan-juli)
Moestue Volnay 2010	135	21
Nervi Spagna del Ginepri 2010 (Astrup)	3.310	513
Armador Carmenera 2012 (Odfjell)	7.207	3.443
Calano Chianti Classico Reserva 2006 (Eidesvik)	239	107
Cuvée K Rouge 2012 (Katharina Movin)	1.025	401
Tenuta il Sogno Terre degli Amici 2012 (Langen og Refstad)	1.138	856
Cascina Collina Barbera d'Assti Passio 11 (Jor E. Monstad)	2.566	1.179
BibiGraetz Cicalo Vincigliata Chianti 12 (Bibi Graetz)	32	29
Vik 2010	25	5
Il Colombo Chiesetta Dolc'langheMonre 11 (Britt Holm)	293	56
	16.000	6410

neren. Når Rognstad kommer over virkelig god vin finner han ikke bare frem notablocken, han finner også fram lommeboken.

– Etter at vi hadde smakt og vurdert vin fra Ridge Vineyards i USA kjøpte Stig like godt alt som var tilgjengelig i Norge. Han kjøpte 60 magnumflasker Ridge Lytton Springs 2011 til 700 kroner flasken. Importøren skjønte ingenting, forteller Lindin og gapskratter.

– Den vinen er fantastisk, mumler Rognstad og smiler.

Så skal den norsk-amerikanske milliardæren Alexander Vik til pers. Finansavisens vinanmeldere åpner Vik 2010, en flaske med den spreke prislappen på 1.129 kroner.

«De overtok gamle vinstokker i perfekt stand»

SVEIN LINDIN

AMBISJOS: Å lage god vin er en kunst. Alexander Vik ser ut til å lykkes med sitt kjempeprosjekt i Chile.

→ – Man kjenner eiken med en gang. Denne er nesten litt spanskinspirert, kommenterer Rognstad.

– Den ville vært jævla god til lammelår, sier Lindin.

Til den prisen bør vinen vel være «jævla god»... Alexander Vik kjøpte sin 4.000 hektar (hvorav 400 hektar er plantet med vinstokker. Måler er 600 hektar) store vineiendom i Chile i 2006.

– Han har valgt sin egen strategi. Og strategien er å pøse inn penger, kommenterer finansmannen Stig Rognstad.

– Han har flinke folk som lager vin for seg. Som en av de første i verden har Vik bygget et digert vinanlegg der han foreløpig kun satses én vin, en dyr sådan. Hvis han får Robert Parker til å gi en god karakter, blir den en ikonvin, og det amerikanske markedet vil støvsuge vinen, sier Lindin.

SENERE SMAKER VINKELNERNE på Nervi Spanna dei Ginepri 2010, som er blitt til takket være tidligere corporatesjef i SEB, Erling Astrup.

– Denne har en enestående syrlighet, utbryter Lindin.

– Og lengde! Den har samme karakter som en tradisjonell barolo, men er snillere, supplerer Rognstad.

Det var da Nervi styrte mot konkurs i 2009 at Erling Astrup kom på banen og kjøpte eiendommen i 2011.

– Han overtok gamle vinstokker i perfekt stand, sier Lindin.

– Hvilke er så de beste «norske» vinene?

– Tenuta il Sogno, Nervi og Moestue Volnay er de tre på topp. De

har en god pris, sier Lindin.

– Nervi er det beste kjøpet og Moestue Volnay kan bli et samlerobjekt. Førstnevnte er en god investering, supplerer Rognstad.

– Men den som overrasker mest er likevel Tenuta il Sogno Terre degli Amici 2012. Jeg har smakt vinene deres i ti år, og er imponert over det de har fått til. De to kom tross alt fra stillinger som daglig leder i et logistikkelskap og internrevisor da de begynte å lage vin, sier Lindin.

– Og hvilken vin er deiligst?

– Passio fra Cascina Collina. Ellers må jeg si at Caiano fra Kristian Eidesvik skuffer. Han kjøpte en flott eiendom i Toscana i Italia, men han greier ikke å opprettholde kvaliteten, sier Lindin.

Flasken fra La Chiesetta fra Il Colombo (Britt Holm) var for øvrig uren og dårlig, og blir derfor utelatt fra testen.

«Han har valgt sin egen strategi. Og strategien er å pøse inn penger»
STIG A. ROGNSTAD

TRE TIMER ER GÅTT SIDEN flaskene ble åpnet. Lindin og Rognstad overlater ingen ting til tilfeldighetene. På nytt forsvinner de inn i taus konsentrasjon.

Det blåser i hornene til «Legend of the Seas», som skliir sakte ut fra Søndre Akershus Kai. Den endelige vinneren skal utropes. Moestue Volnay 2010 stikker av med terningkast seks og den høyeste scoren på 90 poeng. Moestues drøm var å lage den ultimate vinopplevelsen. Kanskje var det verdt alt strevet.

lena.s.falck@finansavisen.no

andreas.klemsdal@finansavisen.no

SPRETTER OPP: En rekke

Svein Lindin

Vinkeler Svein Lindin
svein@vinforesdrag.no

Svein har sin bakgrunn fra topprestauranter i Norge og fra vimportbransjen. Han har siden 1997 holdt vinkurs og foredrag for næringslivet og private gjennom nettstedet vinforesdrag.no, og reiser på jevnlig studieturer til vinområder omkring i verden for inspirasjon til vinkurs og artikler.

Stig Rognstad

Vinkeler Stig A. Rognstad
sar@norsenet.no

Stig har eid og drevet Norse Securities i 16 år. Han eide og drev restaurant Le Canard, med én stjerne i Michelin-guiden, i fem år. Han tok vinkelerutdannelse i 2008 etter å ha solgt Norse Securities, skriver om vin på norsenet.no og er hobbyforedragsholder. En og annen studietur blir det også tid til.